

**PARAULES DEL RECTOR DE LA UPF
EN L'ACTE DE CELEBRACIÓ DEL NADAL 2017
19 de desembre del 2017**

(Preàmbul)

Durant aquests últims quatre anys he demanat a la meva filla Alice, que en té nou, que em fes un dibuix de Nadal amb la idea de felicitar les festes a alguns companys de la universitat. En fem unes desenes de còpies i les dono a les persones amb qui he tingut més contacte de feina durant aquell any, amb una felicitació i un bon Nadal, com se sol dir, personalitzats. Aquest any el dibuix representa un pare Noel i un arbre de Nadal. Realisme, es fa gran, etc. Ho esmento només per fer-vos saber que, en aquest dibuix del 2017, les lletres UPF estan dibuixades en un groc tan profund com li han permès els llapis que ha fet servir.

El groc ha tapat el vermell nostre propi que dominava els anys anteriors i és a aquest groc que dedico aquest preàmbul. Perquè us vull desitjar bones festes amb tota la intensitat, sense interrupcions ni matisos, i és difícil fer-ho sense aquest preàmbul dedicat als amics que han estat i que són a la presó i sense intentar expressar la meva infinita incomoditat pel fet de viure en una societat en què molts conciutadans i fins i tot alguns col·legues poden pensar tranquil·lament, per als meus malsons més insuportables, que les presons estan fetes per acollir persones com el Jordi, el Jordi, el

Jordi, l'Oriol, el Quim, la Meritxell, la Meritxell, el Toni, la Clara, el Raül, el Josep, la Dolors, el Lluís, la Carme, el Santi, el Carles i el Carles. Aquest absurd em turmenta i necessitava un instant d'exorcisme per poder dir-vos bon Nadal d'una manera plena i absoluta. No és fàcil prendre la paraula en públic en aquestes circumstàncies en què, com deia Chateaubriand, "el menyspreu s'ha d'administrar amb molta avarícia, de tan gran que és el nombre dels que n'estan necessitats".

L'acadèmia és una font d'arguments. Ara bé, els arguments no valen gaire sense una direcció: aquest és el descobriment i l'exigència del mestre de l'acadèmia, tan si es diu Sòcrates com Plató (Acadèmia era el nom de l'escola que Plató va fundar a Atenes a començaments del segle iv a C). Quan intento explicar a l'autora del dibuix que pot millorar alguna actitud, faig servir molts arguments, però aquests arguments no valen res al costat del sentit, la direcció, que és que jo estimo aquesta nena. Sòcrates exigeix que els seus interlocutors no es complaquin en arguments sense sentit, sense direcció: aquest és el sentit i el nucli de la doctrina famosa de les idees, que Plató no anomena idees, sinó formes o causes. Eros o àgape (amor o amor a la humanitat o caritat) són causa, els arguments, no. Deixem-nos d'històries, amics jurisconsults, polítics i multitud d'acòlits. Potser fem bé de tenir presons, però les nostres presons no són per a aquests nois. No crec que calgui repetir la cita de Chateaubriand, però a mi em toca substituir el menyspreu per la perplexitat.

(Discurs)

I ara el discurs (com passa en alguns casos, més curt que el preàmbul).

Divendres passat, en l'acte d'investidura com a doctora honoris causa de la senyora Dorcas Muthoni, vaig demanar que féssim un pas endavant, que intentéssim enfilar-nos a l'esglaó següent en la vida de la UPF. En aquest esglaó, la gràcia de la UPF ja no és la mida petita i la capacitat extraordinària de cada un dels nostres àmbits acadèmics, sinó la nostra capacitat de contacte, la nostra capacitat de connectar els diversos àmbits i també d'acollir-ne d'altres; fins i tot la nostra capacitat de ser una institució d'acollida d'altres institucions germanes per intentar crear un conglomerat universitari veritablement singular i mundialment visible i identificable. Amb el permís

de l'homenatjada, vaig proposar que des d'ara, en diguéssim “el moment Dorcas”, el salt de la gasela (que és el que vol dir Dorcas en grec). Aquest salt necessita una etiqueta, un perfil per als propers anys.

Aprofito doncs aquest moment per proposar-vos un repte. No és cap gran sorpresa, perquè hi ha hagut indicis d'ençà de la inauguració de curs. Vull demanar-vos que ens prenguem com un desafiament, a veure si som capaços de treure'n un resultat institucional de primera, aquest perfil transversal que la UPF proclama al món per ser encara més fàcilment reconeguda que només pels seus resultats acadèmics excel·lents. **Planetary wellbeing.** La traducció no és innocent i tenim des d'ara molta feina i una gran necessitat d'encert per pensar la **salut del planeta i el concepte de benestar**, i per identificar quins companys ens poden ajudar més a concretar què pot voler dir per a la UPF l'adquisició d'aquest compromís. Perquè no es tracta d'un rètol per quedar bé, sinó d'una interpel·lació a tots i cada un dels membres de la UPF. Què puc fer jo per respondre-hi? Diguem-ho així: què puc fer, amb el mateix gest, per promoure científicament els ideals de l'equitat i del progrés de la humanitat i falcar el destí de la Universitat Pompeu Fabra? Es tracta d'intentar que el que ens manté personalment (fins i tot aquells que estan sotmesos a l'article de Chateaubriand, és broma!) sigui un element definit de la millora acadèmica institucional, mesurable i ben identificada, però que també sigui alhora una garantia de dignitat davant del món. Tindreu sovint d'ara endavant notícies del projecte “Dorcas”.

Aquest Nadal us demano que m'ajudeu a fer aquest salt, o que salteu sols i que, si us costa, us entreneu. Sobretot procureu no fer el salt a la UPF, que no suporta la mirada enrere i que viu per explorar millores constants. Entrenem-nos. Que el 2018 sigui un any de posar-se en plena forma.

Bones festes